خراسان رضوی

صفحه آخر

سه‌شنبه
۱۷ مرداد ۱۳۹۶
۱۵ ذی القعده ۱۴۳۸
۸ صفحه/شماره ۳۶۳۳

حکمت روز

امام علی (ع):

راستگو، با راستگویی خود به همان می‌رسد که دروغگو با حیله گری خود.
غررالحکم و دررالکلم ص ۸۰۹

شاعران خراسانی

مشهد #Mashhad

شهر و استان در شبکه‌های اجتماعی

این هم تصویری جالب از فیلم «هزارپا» که در آن رضا عطاران و امیرمهدی ژوله همبازی هستند.

نمایی از کاشیکاری جالب حمله شیران به حمید بن مهران- ایوان نقاره خانه- کاشیکاری پیشانی ایوان شرقی صحن عتیق

آیین نامه قوچ گذاری در روستای بردِه منبع: چهارباغ

خبر فرهنگی

مشهدی‌ها میزبان عوامل فیلم سینمایی «پا تو کفش من نکن»

اکران مردمی فیلم سینمایی «پا تو کفش من نکن» به کارگردانی محمد حسین فرحبخش، چهارشنبه ۱۸ مردادماه با حضور جمعی از عوامل این فیلم در دو مجموعه سینمایی سیمرغ و پیروزی مشهد، برگزار می‌شود.

به گزارش خراسان رضوی؛ سینما پیروزی مشهد در سئانس ۱۷:۳۰ و مجموعه سینمایی سیمرغ نیز در سئانس ۱۸:۳۰، میزبان کارگردان این اثر و سحر قریشی بازیگر آن خواهد بود.

این گزارش حاکی است؛ رضا ناجی، سحر قریشی، بهنوش بختیاری، یوسف تیموری، علی صادقی، سیروس گرجستانی و... در این فیلم به ایفای نقش پرداخته اند. همچنین زهرا پیرهادی نویسندگی و عبدا... علیخانی تهیه کنندگی آن را عهده‌دار بودند.

این فیلم داستان دوزوج را روایت می کند که برای ثبت ازدواج به محضر می‌روند ولی شلوغی محضر عاملی برای وقوع اتفاقات غیر منتظره و در نهایت گره خوردن زندگی این دوزوج به یکدیگر می‌شود.

گفتنی است؛ فیلم سینمایی «پا تو کفش من نکن» در حالی اکران می‌شود که پیش از این اخباری درباره توقیف آن و سپس مطالبی در خصوص اعمال درجه‌بندی سنی برای تماشاگرانش منتشر شده بود.

روزنامه خراسان رضوی: رتبه یک نشریات استانی

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری خراسان
مدیرمسئول: محمد سعید احدیان
سردبیر: سیدعلی علوی

دفتر مرکزی: مشهد، بلوار شهید صادقی
صندوق پستی: ۵۱۱-۹۱۷۳۵
تلفن: ۳۷۶۳۴۰۰۰-۰۵۱

نمابر دبیرخانه: ۰۵۱۳۷۶۲۴۳۹۵
پذیرش آگهی و اشتراک: ۰۵۱۳۷۰۱۰
پیامک: ۲۰۰۰۹۹۹

چاپ مشهد: شهر چاپ خراسان
روابط عمومی: ۰۵۱۳۷۰۰۹۱۱۱
نمابر تحریریه: ۰۵۱۳۷۶۲۶۵۰۱

یادداشت شفاهی

دکتر محمد مهدی فرقانی

روزنامه‌نگار پیش کسوت و رئیس دانشکده علوم ارتباطات دانشگاه علامه طباطبایی

به پاس اعتماد افکار عمومی
قلم‌هایی وفادار به حقیقت داشته باشیم

ثبت هفدهم مردادماه در تقویم رسمی کشورمان به عنوان «روز خبرنگار»، فرصتی است برای تجلیل از فعالان عرصه اطلاع‌رسانی و آگاهی و یادآوری اهمیت و جایگاه این حرفه در جامعه‌ای که سمت و سوی توسعه فکری و فرهنگی را دنبال می کند.

منزلت خبرنگار با حیثیت حرفه‌ای او عجین شده است و بنا به ماهیت این حرفه و در راستای انجام رسالتی که ذیل این عنوان تعریف می‌شود، خبرنگار باید تمام وجود خویش را در اختیار جامعه بگذارد و از آن در برابر کژرفتاری‌های حاکم دفاع کند؛ لذا این قشر در راستای تحقق این مهم و برای اطلاع‌رسانی و آگاهی بخشی به جامعه باید آراسته به صفات و ویژگی‌هایی نظیر خلاقیت، پیگیری، مهارت در نگارش، قدرت تصمیم گیری، سرعت عمل، آگاهی و حساسیت به موضوعات روز، داشتن شم خبری، توانمندی در دستیابی به منابع اطلاعاتی، قابلیت ایجاد اعتماد در مخاطبان، آشنایی با جنبه‌های حقوقی، یافتن راه‌های قانونی برای طرح موضوعات، تسلط تکنیکی و... باشد.

البته نباید از این مهم غافل شد که گستره فعالیت خبرنگاران و روزنامه‌نگاران تنها به خبررسانی و آگاهی بخشی محدود نمی‌شود و نظارت بر جریان‌های اجتماعی و کنش‌های سیاسی و همچنین تلاش برای تحقق حقوق شهروندی آحاد جامعه نیز جزو جدانشدنی عملکرد آن‌ها به شمار می‌آید، این قشر باید ناظر بر قدرت باشد نه جزئی از قدرت، به بیان بهتر خبرنگار نباید عضوی از باشگاه قدرت باشد؛ بلکه باید بتواند منصفانه و عادلانه قدرت را به نقد بکشد، آن هم نقدی دلسوزانه به منظور حرکت در مسیر پیشرفت. در مقابل مسئولان مربوط نیز باید با تدوین قانون و برقراری سازوکارهای ویژه‌ای، حقوق مادی و معنوی خبرنگاران را تضمین کنند.

متاسفانه خانواده اصحاب رسانه به دلیل نداشتن امنیت شغلی و حرفه‌ای در مشاغل مربوط به این عرصه، همواره در معرض انواع آسیب‌های اقتصادی و روحی قرار دارند. این مسئله آن جا اهمیت می‌یابد که بدانیم، گاه نیاز مادی و اطمینان نداشتن به آینده، وابسته شدن به منابع پول و قدرت را موجب می‌شود و می‌تواند سلامت حرفه‌ای این قشر را تهدید کند. روزنامه‌نگاری که دل به پاداش این و آن بست، به جای آن که حرفه خود را به چشم یک مسئولیت بنگرد، از آن به عنوان پلکانی در مسیر کسب منافع و موقعیت‌ها بهره می جوید و استغنای روحی و فکری خود را به مسلخ امتیازات مادی می‌برد، در نتیجه نه تنها مدافع حقوق جامعه نیست، بلکه خود به متجاوز بزرگ این حقوق تبدیل می‌شود. همچنین خبرنگاری که در تامین معیشت خود درمانده باشد، نمی‌تواند صاحب استقلال حرفه‌ای باشد چرا که همیشه دغدغه مند است و این دغدغه اجازه نمی‌دهد او نقش خود را در فرایند کشف حقیقت و انتشار آن و همچنین تولید دانش و آگاهی به خوبی ایفا کند، از این رو دچار محافظه کاری، ترس، تردید و خودسانسوری می‌شود و در نتیجه جامعه از دسترسی به حقیقت محروم می‌ماند.

به بیان دیگر یک روزنامه‌نگار زمانی می‌تواند در مسیر حرفه‌ای خود، مصداقی از تحقق رکن چهارم دموکراسی باشد که در سمت دیگر، دغدغه معاش نداشته باشد و از این بابت تحت تاثیر فشار جریان‌های اقتصادی و سیاسی قرار نگیرد. تصویب قوانینی با هدف حمایت مادی و معنوی از خبرنگاران و حفظ استقلال حرفه‌ای ایشان، یک ضرورت برای جامعه ماست چرا که اگر این قشر از استقلال حرفه‌ای برخوردار نباشند در امر ارتقای آگاهی عمومی نیز دچار تنگنا می‌شوند و موضوعات دیگر به صدر اولویت‌های کاری آن‌ها می‌آید.

در این راستا و برای تامین حقوق مادی و معنوی جامعه رسانه‌ای و مطبوعاتی کشور، تشکیل یک نظام جامع رسانه‌ای و تشکل یا انجمن صنفی رسانه‌ای و مطبوعاتی قوی و تقویت ساختارهای موجود، یک ضرورت مهم به شمار می‌آید. روزنامه‌نگاران، صرف نظر از خط و مشی فکری و سیاسی خود، باید بتوانند زیر یک چتر، حقوق و نیازهای خود را پیگیری کنند و این جز با همگرایی و مطالبه گری این جامعه بزرگ و مهم در کشور، میسر نمی‌شود. در حقیقت ساختار واحدی که در چارچوب یک نظام جامع رسانه‌ای و تشکل یا انجمن صنفی مطبوعاتی پیگیر این امور است، باید برای حفظ مشروعیت و مقبولیت خود، غیر جناحی و غیر دولتی و همچنین آزاد از قید و بندهایی که وابستگی ایجاد می‌کند، عمل کند. تنها در این صورت است که این ساختار می‌تواند نقش خود را به عنوان یک نهاد مدنی مستقل و کارآمد در خدمت به اعضای صنف و اعتلای حرفه خبرنگاری و حفظ شان و حرمت این قشر، ایفا کند. بنابراین باید توجه مسئولان را به اهمیت معنوی این حرفه جلب کرد تا این گروه خدمتگزار از نبود امنیت شغلی و عواقب پیگیری‌هایشان هراسناک نباشند. این امر می‌تواند از طریق تسهیل شرایط فعالیت حرفه‌ای، فراهم ساختن حمایت‌ها و پشتوانه‌های معنوی و قانونی برای خبرنگاران مسئول و وظیفه شناس که همواره با تهدیدهای بالفعل و بالقوه رو به رو هستند، بروز و تجلی یابد. در مقابل خبرنگاران نیز باید به رسالت خویش که در میثاق با اصول اخلاقی و ادبیات روزنامه نگاری تعریف شده، پایبند باشند. ارزش‌های اخلاقی حاکم بر این حرفه، از روزنامه‌نگاران و خبرنگاران می‌خواهد به پاس اعتماد افکار عمومی، به آن‌ها وفادار بمانند.

به روایت تاریخ

نگاهی به اولین‌های مطبوعات و روزنامه‌ها در خطه خراسان
آی روزنـــــــــــــــــــــامه...!

تقویم کشورمان، امروز به نام «خبرنگار» ثبت شده، اقدامی در ستایش حدود یک و نیم قرن تلاش‌های رسانه‌ای خبرنگاران و روزنامه‌نگاران ایرانی. اما قصه پا گرفتن روزنامه و بعد رسانه‌ها در ایران، مثنوی بلند بالایی است که گوشه‌هایی از آن جالب و تامل برانگیز است.

به بهانه این روز، از لابه‌لای برگ‌های تاریخ، گوشه چشمی داشتیم به شکل گیری مطبوعات در خطه خراسان و بعضی از اولین‌های این حوزه:

اولین روزنامه

نخستین روزنامه فارسی چاپ ایران با عنوان «کاغذ اخبار» در سال ۱۲۵۳ هـ.ق در تهران و به کوشش میرزا صالح شیرازی منتشر شد. یک دهه بعد نوبت به وقایع اتفاقیه رسید که میرزا تقی خان امیر کبیر بانی آن بود اما روزنامه‌داری با تاخیری ۶۵ ساله به مشهد رسید. نخستین روزنامه مشهد به اذعان تاریخ‌پژوهان، «ادب» است که ادیب الممالک فراهانی بانی آن بود. وی از وابستگان خاندان پُرآوازه قائم مقام فراهانی بود که پیش از این، روزنامه‌ای با همین عنوان را تا شماره ۲۲ در تبریز منتشر کرده بود. دفتر روزنامه ادب آن روزها در کوچه باغ عنبر بود و بعدها به محلی واقع در کوچه مدرسه دو در منتقل شد. ادب تا شماره ۱۱۰ و تاریخ ذی حجه سال ۱۳۲۰ به انتشار خود ادامه داد و بعد از آن به‌واسطه عزیمت ادیب الممالک به تهران، تعطیل شد. این روزنامه به مثابه مطبوعات آن دوران در مدح حکومت سخن می گفت و سبکی نوین و روشنفکرانه داشت.

اولین کاریکاتور مطبوعاتی

اما خرانی‌ها سردمدار استفاده از کاریکاتور در محتوای مطبوعاتی‌شان نیز بودند. در منابع متعددی آمده که در روزنامه ادب خراسان ۱۱۴ سال پیش، کاریکاتور «ترقی مردم اروپا و آسیا» با امضای حسین الموسوی نقاش باشی آستان قدس رضوی (به تاریخ ۱۴ شوال ۱۳۲۰ مطابق ۲۳ دی ۱۲۸۱ خورشیدی) منتشر شده و این نخستین کاریکاتور تاریخ مطبوعات ایران به شمار می‌آمده است. این اثر را مردم آن زمان در صفحه نخست شماره پنجم از سال سوم این جریده مشاهده کردند. در این تصویر، دو نردبان دیده می‌شود که از یکی مردم کشورهای اروپایی و از دیگری شهروندان کشورهای آسیایی بالا می‌روند. از نردبانی که اروپایی‌ها بالا می‌روند همه به یکدیگر کمک می کنند تا به بالا (ترقی و پیشرفت در زندگی) برسند اما از نردبانی که آسیایی‌ها بالا می‌روند هر فردی در هر جایی از نردبان که قرار دارد، هر کاری می کند تا دیگران نه تنها به بالا نرسند؛ بلکه از نردبان به پایین بیفتند.

اولین روزنامه فکاهی مشهد

اولین روزنامه فکاهی ایران که به سبق و سیاق ریشخند منتشر شد و زبانی شوخ و شنگ داشت، «طلوع» بود که عبدالحمید خان متین السلطنه خشت بنای آن را گذاشت. اما مشهدی‌ها، اولین روزنامه فکاهی طنزشان را با نام «کاشف اسرار» روانه دکه‌های مطبوعاتی کردند. این روزنامه سال ۱۳۳۱ هـ.ش به صاحب امتیازی و مدیرمسئولی «ابوالقاسم پروردین» (موید الشریعه گیلانی) به چاپ رسید. روش و منش این روزنامه فکاهی، خبری و سیاسی بود و در آن کاریکاتورهایی جسورانه به چاپ می‌رسید.

اولین نشریه شهرداری مشهد

بلدیه مشهد هم از روزگاران دور صاحب روزنامه و دم و دستگاه مطبوعاتی بوده است. اولین روزنامه‌ای که در لوای این عنوان منتشر شد، «بلدالامین» بود. این نشریه خبری به صورت هفتگی و در چهار صفحه منتشر می‌شد و در سرلوحه هر شماره آن این موضوع تذکر داده شده بود که؛ «در این جریده مذاکرات و کلای انجمن محترم بلدی و مطالب و اعلانات راجع به بلدیه ارض اقدس درج می‌شود.»

نخستین نشریه زنان خراسان

اولین نشریه‌ای که در خطه خراسان مختص بانوان منتشر شد، «جهان زنان» بود که از ۱۵ اردیبهشت ۱۲۹۹ بر پیشخوان دکه‌های مطبوعاتی نشست. موسس و صاحب امتیاز این نشریه، فرخ دین پارسا و مدیر مسئول آن فخر آفاق پارسا بود. دفتر این مجله در بازار چه سراب بود و به بهای دو قران در اختیار مخاطبان قرار می گرفت. بیشتر محتوای این مجله مربوط به امور بانوان، تربیت اطفال، آشپزی، شیرینی پزی، مقام زن، معرفی زنان نامی و... بود.

اولین مجله دینی مشهد

الکمال، عنوان اولین نشریه ای بود که با رویکرد دینی در مشهد از ماه ذی حجه سال ۱۳۳۸ منتشر شد. در این مطبوعه علاوه بر مباحث دینی، مطالب اخلاقی و تاریخی نیز درج می‌شد. شماره اول مجله در ۳۲ صفحه چاپ و از شماره ۹ به بعد، محل اداره آن به سرای ملک کتابخانه علمیه ناصری منتقل شد. موسس این نشریه فضل ا... داود، بدایع نگار آستان قدس رضوی بود.

اولین مجله پزشکی خراسان

طب کنونی اولین مجله‌ای است که در زمینه پزشکی در خراسان منتشر شد. مدیریت و صاحب امتیازی آن را دکتر فتحعلی خان مسیح السلطنه بر عهده داشت که در سرلوحه اولین شماره آن و در توضیح محتوای این نشریه نوشت: «مجله‌ای است علمی و طبی برای حفظ الصحة عامه و ترویج فنون جدید طب و جراحی و قابلگی و وضعیت معالجه و پرستاری مریض‌ها و علم بچه‌داری و آن چه متعلق به صحت و جود و تربیت بدنی و روح انسان است.» اشتراک سالیانه این نشریه ۲۴ قران بود.

اولین‌های روزنامه خراسان

نخستین شماره روزنامه خراسان در اول تیرماه ۱۳۲۸ منتشر شد. بهای اشتراک یک ساله ۳۰۰ شماره آن ۲۴۰ ریال بود و هر تک شماره آن نیز به قیمت یک ریال روی دکه می‌رفت. اولین محل اداره روزنامه در فلکه جنوبی شهر واقع شده بود.

نخستین گفتار روزنامه با این شعر از ایرج میرزا شروع شده است که:

برادر جان خراسان است این جا / سخن گفتن نه آسان است این جا
خراسان مردم باهوش دارد / خراسانی دو لب، ده گوش دارد

اولین خبر روزنامه خراسان، ورود نایب السلطنه عراق به مشهد بود و نخستین آگهی آن نیز در صفحه سوم شماره اول به چاپ رسید که تبلیغ سوپر رادیوست بود. نخستین اخبار حوادث این روزنامه هم اجرای حکم اعدام خسروبک موری در میدان دروازه پایین خیابان، فوت دو کارگر در چاه و درگذشت والده دکتر اقبال بود.

منابع:

۱. شناسایی و معرفی اولین‌های مشهد- غلامرضا خاکستری آذر
۲. تاریخ معاصر مشهد- دکتر یوسف متولی حقیقی
۳. روزنامه و روزنامه‌نگاری در خراسان- حسین الهی

یادداشت روز

سعید برند

خبرنگاری و این همه مصیبت؟!

جناب مسئول، سلام! شما ما را خوب می شناسید، ما همان هایی هستیم که در اتاقتان را به رویمان بستید، ما همان هایی هستیم که ضبط صوت مان را گرفتید، همان هایی که دوربین شان را به حراست دادید، همان هایی که تلفن شان را قطع کردید و... ما همان هایی هستیم که امروز به آن ها گل دادید! بله ما همان خبرنگارانیم...

***

نوشتن از مصایب خبرنگاری از این رو سخت است که خبرنگار، خود در مواجهه با مصایب باید سنگ زیرین آسیاب باشد، اما همین سنگ زیرین آسیاب، حداقل یک روز در تقویم ۳۶۵ برگی این سهم را دارد که از خودش بگوید.

این که خبرنگار امنیت شغلی ندارد، شب و روز ندارد، بیمه ندارد و... از جمله مصایبی است که دودش هم به چشم خودش می رود و هم چشم جامعه را تار می کند و نتیجه اش این می شود که تاریکخانه ها، همچنان تاریک بماند. چون خبرنگاری که دغدغه معاش داشته باشد به سختی می تواند با صلابت در راه بیان حقیقت گام بردارد و ممکن است قدمش و قلمش بلغزد! که البته وظیفه جلوگیری از شکل گیری کژراهه هایی که باعث این لغزش می شود، بر عهده مسئولان وزارت ارشاد و به طور مشخص معاون مطبوعاتی است.

اما شاید این نداشتن امنیت شغلی، بیمه و... هیچ کدام مصایب اصلی یک خبرنگار نباشد، خبرنگاری که گویی رسم شده است به مثابه مرغ عزا و عروسی در هر مجلس و محفلی قربانی شود، از محافل بازیگران و خوانندگان گرفته تا مجالس روسا و وزیران!

اما این که هر کس از راه می رسد دیواری کوتاه‌تر از خبرنگار پیدا نمی کند هم نمی تواند مشکل اصلی حرفه خبرنگاری باشد، به خصوص حالا که جزء لاینفک کار خبر و اطلاع رسانی هم شده و اصلا اگر کسی مچش تابانده نشود و به بیرون از جلسه ای کشانده نشود، خبرنگار نیست!

اما آن چه می توان از آن به عنوان مشکل بزرگ خبرنگار یاد کرد، نگاه و تفکر برخی مسئولان در این باره است، حالا «رکن چهارم دموکراسی» که پیشکش؛ ولی مادامی که نگاه مسئولان به خبرنگار و خبرنگاری «بار» باشد تا «یار»، مادامی که صرفا توقع انتشار بولتن نامه داشته باشند و نگاهشان به خبر و تیتر انتقادی، صرفا منفی بافی و تخریب باشد، اوضاع و احوال همین است. همین نگاه سبب می شود یک مسئول به جای پاسخ دهی مناسب و در اختیار گذاشتن اطلاعات و شفاف سازی افکار عمومی، خبرنگار را متهم کند به هزار و یک بهانه! یا این که به حساب خودش باز یرکی به نحوی خبرنگار را بپیچاند یا با پنبه سر ببرد. در هر صورت وقتی مردم صدای خودشان را از رسانه خودشان نشنوند، مطالبات خود را از رسانه های بیگانه پیگیری خواهند کرد. به خصوص حالا که با وجود اپلیکیشن های خبری در فضای مجازی، گروه ها و کانال های تلگرامی و... خبر می تواند هر لحظه و به هر شکل ممکن در اختیار مخاطب قرار گیرد، دیگر گارد بسته را هکار محسوب نمی شود، باید بپذیریم دیگر دوران سانسورها و نگویم ها و ننویس ها تمام شده است. اگر نگوییم و ننویسیم، قطعا بر ایمان و به جایمان خواهند گفت و خواهند نوشت!

و اما شما جناب خبرنگار!

بد نیست امروز یک سوزن اول به خودم و بعد به هم صنفی های خودم - که همدلی و یکپارچگی مان از برخی صنوف کمتر است - بزنم. حساب روزنامه و رسانه های حزبی که پول حزب می گیرند و کار سیاسی می کنند و تیتر سیاسی می زنند که جداست، زرد نویسان هم که هیچ، اما ما و شمایی که خبرنگار مردم هستیم و برای مردم کار می کنیم، باید به روز باشیم، باید هر روز دانش خود را افزایش دهیم، باید حداقل زبان انگلیسی را بفهمیم، باید آن قدر بخوانیم تا کارشناس حوزه فعالیت مان شویم، باید خودمان را با دنیای فناوری وفق دهیم، باید شجاع باشیم، باید به آن چه می نویسیم آگاه باشیم، باید چشم عقاب جامعه باشیم، به جزئیات توجه کنیم، ورزش کنیم، وقتی به آفیش می رویم اد کلن بزنیم و مهم تر این که به معنای واقعی کلمه نماینده افکار عمومی باشیم.

بازار روز

منبع: سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی

کالا	قیمت(تومان)	واحد
گوجه فرنگی	۲۰۰۰	کیلوگرم
سیب زمینی	۱۵۰۰	کیلوگرم
پیاز زرد	۲۱۰۰	کیلوگرم
عدس کانادایی	۵۶۰۰	کیلوگرم
لوبیا قرمز	۷۸۰۰	کیلوگرم
برنج پاکستانی درجه یک	۷۳۰۰	کیلوگرم
روغن نباتی ذرت	۲۵۵۰۰	حلب ۴/۵ بدون پالم
روغن مایع	۵۳۰۰	بطری ۸۱۰ گرمی
مرغ گرم	۷۵۵۰	کیلوگرم
گوشت گوسفندی(لاشه)	۳۹۵۰۰	کیلوگرم
گوشت گوسفندی (ران بی چربی)	۴۹۵۰۰	کیلوگرم